

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:

egész évre	— — — 20 kor.	Negyed évre	— — — 5 kor.
fél évre	— — — 10 „	Egyes szám ára	— — — 40 fill.

Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Előfizetési felhívás.

Folyó év október hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. A szerény anyagi körülmények az előállításnak a háboru okozta drágasága dacára is igyekeztünk lapunkat fentartani s a vidéki sajtóra általánosságban is reánehézülő akadályokkal megküzdve, a köznek szolgálatába állani. Erőnkhez mérten igyekeztünk megállni helyünket s ebben t. előfizetőink támogatása nagyban segítségünkre volt.

A valódi értelemben vett szabadság, testvériség, egyenlőség diadalra jutásával a szocializmus és demokratizmus egyik vívmánya lett a szabadsajtó, melyre e nehéz időkben fontos kötelességek, feladatok várnak.

Mindezeknek teljesítéséhez tisztelettel kérjük a közönség támogatását, hiszen e nélkül nem lennének képesek lapunkat megjelentetni.

A vidéki hetilapok s így a hunyadmegyeiek is, az óriási mértékben emelkedett munkabérek és anyagárakra való tekintettel a lapok előfizetési árát 1919. január hó 1-ével kezdődőleg felemelték. Ugyiszintén a hirdetési árak is mérsékelten magasabbak lettek.

Tisztelettel kérjük tehát lapunk t. előfizetőit, olvasóit, hogy ezt az ár-emelkedést a mai tényleges viszonyoknak megfelelő kényszerintézkedésnek vegyék, mert őszintén bevalljuk, hogy az utóbbi időkben a fennállott árak mellett csak ráfizetéssel tudtuk lapunkat megjelentetni, remélve, hogy az előállítás eszközei olcsóbbak lesznek, ami — sajnos — nem történt meg.

Közönségünknek hálás köszönetet mondunk az eddigi szives támogatásért s amidőn reméljük, hogy ez a jóindulatu támogatás a jövőben, az újalakulás nagy és nehéz munkájában sem fog elmaradni, ígérjük, hogy hiven és igazságosan fogjuk a köz s így közös mindnyájunk érdekeit szolgálni, megvédeni.

Előfizetési árak: egész évre 20 K
fél évre 10 „
negyedévre 5 „

Tisztelettel:

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE“
kiadóhivatala.

Magyarország 163 képviselőt választ.

Budapest. A magyar kormány tudvalevőleg január 21-ike és 31-ike közötti időben fogja megtartani a nemzetgyűlési választásokat. Ez a nemzetgyűlés lesz hivatva a békeszerződést ratifikálni; az ország kormányformája felett népszavazás dönt. Az entente már megállapította azokat a területeket, amelyeken a választások le fognak folyni és eszerint összesen 163 képviselője lesz a magyar nemzetgyűlésnek. A régi Magyarország tudvalevőleg 416 képviselőt küldött a parlamentbe.

A lengyelek Keletgaliciáért.

Bukarest, dec. 9.

Párisból jelentik, hogy a lengyel sajtóiroda közli a következőket:

Több újság jelentette, hogy Paderewszky Párisból táviratot kapott, amely hivatalosan közli a keletgaliciai döntést. Eszerint a békekonferencia elhatározta, hogy Lengyelországnak 25 évi időtartamra mandátumot ad Keletgaliciára. Keletgalicia autonómiát fog élvezni, külön tartományi gyűlése lesz Lembergben és hadseregét a lengyel kormány defenzív célokra használhatja. Arról értesülünk, hogy Keletgalicia képviselői fölkeresték ebből az alkalomból Paderewszkyt. A miniszterelnök kijelentette előttük, hogy tényleg kapott Párisból félhivatalos értesítést, Keletgalicia sorsa azonban még nincs véglegesen eldöntve.

Hozzátette Paderewsky, hogy a párisi lengyel delegáció, bármiként álljon is a dolog, utasítást kapott, hogy ilyen döntésbe ne egyezzen bele.

Clemenceau a magyar békedelegátusok kiküldését sürgeti.

Bukarest, dec. 9.

A „Steagul“ jelenti Lyonból: Clemenceau újabb jegyzéket intézett a magyar kormányhoz, melyben a legfőbb tanács üzenetét közli, hogy minél gyorsabban küldje el teljhatalmu békedelegátusait Neuillybe, a Madrid-kastélyba, a békeszerződésnek a szövetségesekkel való tárgyalása végett. Valószínűnek látszik, hogy ez a jegyzék határidőt is megállapít, amelyen a magyar meghívottakat a tárgyalásra várják. Lehetséges azonban, hogy a tárgyalás csak karácsony után kerülhet sorra.

Jótekonycélu műsoros tea-estély.

A helybeli róm. kath. polgári leányiskola tantestülete dr. Balogh Jánosné vezetése alatt egy minden tekintetben jól sikerült műsoros tea-estélyt rendezett f. hó 7-én, vasárnap, a Magyar Kaszinó nagytermében.

A műsor első számául a függönyök előtt Ábrányinak „Ha szenvedő kerül elénk“ című költeményét szavalta el nagy ügyességgel Medgyesi Mancsi.

Ezután következett Schumannnak „Schlummerlied“ című szerzeménye, melyet hegedűn Sebestyén Árpád játszott Balogh Zolti zongora kísérete mellett. Precíz játékukkal mindketten zenei tehetségről tettek tanubizonyosságot.

A harmadik szám a „Sztrájk“ című tréfás jelenet volt. Az előadó Schiebel Ilonka, valamint Sebestyén Gizike állandó derűtségben tartotta a közönséget.

A negyedik szám „A fényképésznél“ című tréfás jelenet volt. Hejus Emma, Biró Izabella, Jassinsky Stefi és Nusi, Bercsényi Sanyi, Lorényi Géza valamint a fényképész, Balogh Zolti nagy otthonossággal mozogtak a világot jelentő deszkákon s a közönség jól mulatott az apróságok mókáin.

Az ötödik szám Mendelssohn-nak „Gipsy dance“ című szerzeménye volt, melyet zongorán 4 kézre Balogh Gitta és Ábrahám Frida játszott. Mindketten korukat meghaladó technikai készséget tanusítottak.

A hatodik szám „Schwarz auf Weiss“ c. németnyelvű vigjáték volt. Az összes szereplők ügyesen oldották meg a vigjáték nehézségeit. Kitűntek: Edelstein Erna, Austerlitz Olga, Richter Grete, nagyon jól kreálták szerepeiket: Makkay Mancsi, Jassinsky Irén, Szóts Erzs, Gönczy Irén, Balogh Gitta.

Utolsó előtti szám Charles de Beriot-nak VII. koncertje volt, melyet hegedűn Debreczeni Károly játszott, zongorán kísérte Popper Reinhold. Mindkét ifju játékát állandó figyelemmel kísérte a közönség. Debreczeni hegedűjátéka a legnehezebb részleteknél is kifogástalan volt. Popper ügyes zongorakíséretével méltó partnernek mutatkozott.

Az utolsó szám „Dr. Gyógykuthy Elvira“ című tréfás jelenet volt, amelyben a címszerepet Gönczy Irén kreálta hűen. Temperamentumos játéka állandó derűtségben tartotta a közönséget. Egy szép virágcsokrot is kapott. A szereplők összjátéka kifogástalan volt. Nagyon ügyesen játszottak: Surányi Anna, Lindner Maris, Ferenczy Emike, Kovács Klára, Fülöp Vilma, Topolovsek Erzs, Hajdu Ilonka, Szóts Margit. (E darabban egy eleven kis kutya is szerepelt. A szerkesztő ur megfellelkezvén róla, én dicsérem meg: nagyon jól viselte magát. A szedő gyerek.)

Az összes számokat a termet zsufolásig megtöltő közönség zajos tapsal és tetszésnyilvánítással kísérte.

Előadás után a közönség a Kaszinó összes termeiben felterített asztalokhoz ült, a hol szép kis leányok szorgalmasan szolgálták fel a kitünő teát és a felséges, jóízű süteményeket.

Az előadás sikere a tantestület s ennek vezetője dr. Balogh Jánosné igazgatónő érdeme, aki fáradságot nem ismerve mindent elkövetet, hogy a tea-estély úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben fényesen sikerüljön.

A jóízű és izlésesen előállított sütemények, torták s más édességek Ferenczy Malvin polg. isk. tanítónő fáradozásának eredménye, akinek vezetése és felügyelete mellett folyt le az elkészítés.

A közönség egy kellemesen eltöltött est emlékével tért haza a tea-estélyről.

San-Toy.

Hamletok.

Mikor legfényesebb a nap: előtte
Gyáván lezárul fénysovár szemünk;
Ugy van mindig, hogy sóvár életünkbe'
Mikor a legforróbb csókgig kerülne:
Csókolui nem merünk.

A legsujtöbb vágást a kellő percben,
— Oh gyöngesség! — nem sujtja el karunk,
A súlyedő hajón, az égő házba'
A legdrágábbat hagyjuk tétovázva,
Aztán — sirathatunk.

... Jaj! Volt egy álom, égből szállt le értem,
Mint Illésért, úgy jött tüzes szekéren,
Álom, mit nem mert még álmodni senki!
S én, jaj, nem mertem vértanuja lenni, —
S tűzsebjétől örökre hull a vérem. . .

Bodor Aladár.

Románia aláírta az osztrák békeszerződést.

Bukarest, dec. 9. Vajda miniszterelnök szombaton felkereste Vopuka amerikai követet, akinél, mint a diplomáciai testület doyenjénél, az ántánt többi képviselői is jelen voltak és kijelentette hogy Coanda tábornok hétfőn, azaz, 8-ikán az osztrák békeszerződést alá fogja írni.

NAPI HIREK.

— **Kinevezés.** A kormányzótanács dr. Olariu Virgil dévai törvényszéki bírót a dévai törvényszék elnökévé nevezte ki. Dr. Olariu a megszállás első hónapjaiban Déva város polgármestere volt.

— **Cholnoky magyarországi külügyi államtitkár.** Budapesti hírek szerint dr. Cholnoky Jenő, a kiváló földrajztudós — a kolozsvári egyetem volt professzora — aki nem régiben távozott el a város területéről. Budapestben, a magyar külügyminiszeriumnál nyert alkalmazást, mint államtitkár.

— **Fiume a magyar békeszerződésben.** Az „Aradi Közlöny“ írja: Párisból jelentik: A fiumei kérdést megoldották. A megoldást a magyar békeszerződésbe fog belekerülni és lényegében a következő lesz: Magyarország a főbb szövetséges és társult hatalmak javára lemond a Fiume városára vonatkozó minden olyan jogáról és igényéről, amely mint az osztrák-magyar monarchia egyik államát megillette. Fiume, amely Magyarország új határaitól kiesik, jelenleg egyik államhoz sem csatolatik. A szövetséges és társult hatalmak Fiume hovatartozását később fogják meghatározni.

— **Öt bolsevik fogolytábor van Magyarországon.** A román csapatok kivonulása következtében a magyar belügy- és hadügyminiszter által kirendelt vegyes bizottságok a következő internált táborokat vették át: Csepel, Tápiószőlős, Cegléd, Ujszász, Szolnok. Ezek a bizottságok az átvétel után azonnal megkezdik az internáltak igazolását s akik eddigi magatartásukból és ténykedésükből kifolyóan nem közveszélyes kommunisták, azonnal otthonukba szabadságoltatnak.

— **Vallásos-estély.** A Ref. Nő-Egylet f. hó 26-án (karácsony másodnapján) este 6 órakor tartja 3-ik vallásos-estélyét a Kún-kollegium disztermében a következő műsorról:

1. „Szívünk vígsággal . . .“ Közének.
2. Rudnyánszky Gyula: „Karácsonyi mese.“ Szavalja: Kardos Annuska.
3. Mabach: Orgona ábránd „Csendes éj, szentséges éj.“ tétel felett. Orgonán játssza: Alföldy Béla.

4. Költemények Szabolcska Mihálytól. Szavalják: Debrece ni Irénke és Nagy Editke.

5. Händel: „Sion leánya.“ Énekli a ref. nő-egylet vegyeskara.

6. Lagirlőf Zelma: „Menekülés Egyiptomba.“ Legenda. Előadja: Járay Rózsika.

7. Schumann: „Bölcső dal.“ Játsszák. 1., 2. és 3-ik hegedűn Zerbes Károly, Debrece ni Károly és ifj. Nagy Ödön, zongorán Nagy Ödön.

8. Szabolcska Mihály: „Karácsonyi legenda“ Szavalja: Vig Gábor.

9. „Áldjad én lelkem . . .“ Közének.
Perselyadományokat jótékony céljaira szívesen fogad az Egyesület.

— **Ötmillió korona új magyar pénz.** A „Patria“ jelenti, hogy a magyar kormány ötmillió korona értékben új papírpénzt bocsátott ki. Az új pénzt azok a budapesti pénzintézetek fedezik, amelyeknek elszámolásuk van az Osztrák-Magyar Banknál.

— **Jótékonycélú színelőadás.** Folyó hó 17-én a helybeli evang. szásziskola, részben szegénysorsu tanulói, részben az árvaház javára, a „Centrál“ szállódisztermében színelőadást rendez. Színre kerül Taeppe E.-nek „Ein Besuch beim Weihnachtsmann“ című, továbbá Volbeh L.-nak egy négy felvonásos „Drosselbart“ c. tündérajtéma. Szereplő személyek: Liebhardt Ottó, Debreceny Hilda, Schuster Mitzi, Schuller Irmgard, Oprea Walie, Alvinczy Loisi, Rubián Oszkár, Seidner Licei, Antoni Grete, Gracoenhorst Hilda, Antoni Berta, Gross Walter, Procinkievic Zseni, Róth Hilda, Heller Hilda, Antoni Guido, Dörner Roland, Löw Alfréd. Előadás kezdete este pont fél 8 órakor van. Jegyek Zobel Károly divat-kereskedésében és este a pénztárnál válthatók.

— **Tudnivalók a posta köréből.** 1. A központi posta és táv. igazgatóság 3869. sz. rendeletével a helybeli posta táv. hivatal hivatalos órát 1919. dec. 1-től 1920. március 31-ig a következőleg állapította meg: postai szolgálat hétköznap d. e. 8—12, d. u. 2—4-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 8—11-ig, a távirtda és távbeszélő szolgálat továbbra is minden nap reggel 8-tól este 9-ig tart. 2. Németországgal megnyitott a levélposta forgalom, feladhatók egyszerű és ajánlott levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, áruminták és üzleti papírok. — Utánvétel nem köthető ki. Minden levelezés nyitva adandó postára. 3. Az alábbi kimutatás szerinti hivatalok részt vesznek az utalvány forgalomban: Tritiu de jos (Alsódebrehem), Járe de jos (Alsójárá), Salvira de jos (Alsószolcsva), Jurul de jos (Alsózsuk), Aranyosgerend, Blajel (Balázstelke, Balda (Bálé), Samiclaus (Bethlenszentmiklós), Biofalau (Bikfalva), Balodolu (Bolkács), Bontida (Bonchida), Borosbenedek, Buru (Borrév), Borsaujfalú, Barghis, Cius-Sandominio (Csikszentdomokos), Cius-Sanmartin (Csikszentmárton), Darlos (Darla), Dé-dabisztra, Feledo (Felek), Grind (Gerend), Gilau (Gyalu), Gifalau (Gyergyóujfalú), Hidig (Hidvég), Garnatal (Hortobágyfalva), Hususau (Hosszuaszó), Dobra (Hunyaddobra), Chichis (Kékes), Lona (Kendilona), Cristian (Kereszténysziget), Borosnoul mic (Kisboros-

nyó), Ilva mica (Kisilva), Copsa mica (Kiskapus), Sarmas (Kissármás), Kohóvölgy, Kolozsborsa, Cluj 6 (Kolozsvár 6), Covasno 3 (Kovászna 3), Colatoa de balta (Küküllővár), Makfalva, Dandul de campi (Mezőbánd), Micasa (Mikeszásza), Mojna (Muzsna), Apoldul de sus (Nagyapold), Calata mare (Nagykalota), Milasul mare (Nagynyulas), Soica mare (Nagyselyk), Ciucul mare (Nagysink), Talmaciu (Nagyalmács), Olostolso (Olasztelek), Papout (Papolc), Polyán, Sovarad (Sóvárád), Szárhegy, Sochinta (Szászlekenye), Garbova (Szászgorbó), Slimnic (Szelindek), Szentmáté, Sona (Szépmező), Toana (Teke), Tihuta (Tihuca), Turda 2 (Torda 2), Tordatur, Noarich (Ujegyháza), Valcsat (Választ), Varfalau (Várfalva), Varghies (Vargyas), Turmrosu (Vöröstorony), Jidiu (Zsidve). Szászváros, 1919. dec. 6. Posta és távirtda hivatal. Csap, h. hiv. vezető.

— **Héber nyelvi tanfolyam Déván.** E hó 1-én Sternberger Mózes vezetésével héber nyelvi tanfolyam nyílt meg Déván a zsidó hitközség tanácstermében. A tanfolyamnak eddig minteg 40 hallgatója van. Hetenként öt tanóra van, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton egy-egy óra. A tanórák este fél 8-tól fél 9-ig tartanak.

— **Beszámoló.** A helybeli róm. kath. polg. leányiskola tanári testülete által f. hó 7-én rendezett teaestély összes bevétele 6075 K. Ebből előzetes gyűjtésként befolyt: 865 K készpénz, 1 kosár alma, 2 kgr. dió, 3 kgr. liszt, 29 tojás, 1¼ kg. cukor, 1 üveg barackiz, ¼ kg. szilvaiz; felülfizetésekből: 367 K, belépti jegyek, tea- és sütemény-árusításból: 4843 K. A kiadás 2266 K 40 fill; a tiszta jövedelem tehát 3808 K 60 fill. Felülfizettek: Ábrahám Manó 165 K, Lobstein J. 50 K, Nährhaft J. 40 K, Treuer Mártonné 30 K, P. Lokody G. 20 K, Bisztricsányi N., Fabini N., Makkay József, ifj. Szántó Károly, Weisz Dezsőné, N. N. 15—15 K, Bergh Tivadar, Bocz Sománé, Bús Lujzika, Fodor István, Löwi Mihály, Makkay Józsefné, Májer Testvérek, Stern Nándor 10—10 K, özv. Balog Józsefné, Bartha Béla, Berivoy István, Csáki István, Nährhaft Irmuska, Nussbaum Manóné, Örs Zoltán, Róna Jenóné, Pap V., Wieser A. 5—5 K, Sebestyén Árpád 3 K, Borza László 2 K, Besztercei Albert, Vitályos Tibor 1—1 K-át. Mindazoknak, kik az ünnepély erkölcsi és anyagi sikeréhez hozzájárultak, ez uton is őszinte, hálás köszönetet mondunk; az előzőeken, egyes szereplőknek és többi hölgyeknek és a megjelent jókedvű és bőkezű vendégeknek. — A helybeli róm. kath. polg. leányiskola tanári testülete.

— **Vámhivatal Nagyszebenben és Brassóban.** Az „Aradi Hirlap“ írja: Nagyszebenben legközelebb vámhivatalt állítanak fel és szó van arról is, hogy Brassóban ugyancsak létesítenek egy vámhivatalt a királyságból behozandó áruk elvámolására.

— **Franciaország gépeket vásárol a német gyárosoktól.** A Vossische Zeitung arról értesül, hogy a felszabadított területek központi vásárló bizottság nagyarányú géprendeléseket tett Németországban, mivel ezek a gépek jóval olcsóbbak az angol és amerika produktumoknál.

— **Gazdák figyelmébe.** Az állattartó gazdák közül sokan nem termelnek répát, amire különösen a tejlő állatoknak télen át nagy szükségük van. A dévai takarmánygyárnál, amely a gazdáknak nagy előnyöket nyújt, ez évben is jöminőségű takarmányrépa kapható, miért is az ez iránt érdeklődő gazdák figyelmét felhívjuk erre.

— **A román katonatisztek házassága.** Bukarestből jelentik: A hadügyminiszter körrendeletet bocsátott ki, melyben, hivatkozással arra, hogy az egyes csapattestek a katonai házasságokra vonatkozó előírások és törvények mellőzéssel kötött tisztai házasságokat jóváhagyták és főképp a kaució alapjául szolgáló ingatlanokat nem becsültették meg alaposan a szakértőkkel, a következőket rendeli el: Hozományul fogadható el az olyan földbirtok, mely a megszabott évi jövedelmet biztosíthatja. Ezt a tényt a helyi bíróságok a megfelelő földadó, jelzálogkölcsönadásvételi szerződés, stb. alapján állapítják meg. A jövőben a hadtestek parancsnokai minden okmányt alaposan vizsgáljanak meg, nehogy a tiszték vagy ezek jövedőbelije, mint a multban akárhányszor, mesés jövedelmezőséget mutassanak ki az ingatlanok után.

— **A hamis pénzlebélyegzés felismerése.** Köztudomású tény, hogy az osztrák-magyar bankjegyek felülbélyegzése alkalmával több helyen hamis bélyegzővel utánozták a hivatalos bélyegzőt. A hamis bélyegzésű bankjegyeket azonban igen könnyen fölismerhetjük. A jelek három félek: 1. Az eredeti bélyegző körvonala a „Románia” szó „N” betűjének második vonaláig terjedőleg hibás, 2. a román címerben levő „sine” szó „n” betűje alatt keresztjel van és 3., a körirat „Timbru” szavában a „B” betű alsó szára megszakadt úgy, hogy a betű inkább „R”-hez hasonlít. Ezen jelek közül a harmadik az, a mely legkönnyebben felismerhető, mert ha a „B” betű szabályos, akkor bizonyos, hogy a lebélyegzés hamis.

— **Drágább lett a papír.** A péterfalvi papírgyár, amely tudvalevőleg Erdély egyetlen papírgyártó üzeme, a közelmúltban kérelemmel fordult a kormányzótanácshoz, hogy a papírárak felemelését engedje meg. A gyár e kérését azzal indokolta, hogy az üzem nyolc héten át szünetelni volt kénytelen, ezenkívül a gyártási anyagok ára és a munkabér időközben tekintélyesen emelkedett. A kormányzótanács a papírgyár előterjesztését helybenhagyta. Ennek alapján a papírgyár a papírárakat negyven százalékkal felemelte.

— **A pénzügyi köréből.** Az Aradi Általános Takarékpénztár r.-t. ezévi közgyűlése az intézeti részvénytőkének 1,500.000 koronáról 2,500.000 koronára leendő felemelését határozta el. A tőkefelemelés az evégből kibocsátott 5000 drb. új részvény lejegyzésével és befizetésével végrehajtott és azt az aradi törvényszék mint kereskedelmi bíróság a napokban hozott végzésével be is jegyezte. A tőkefelemelés által az intézet részvény- és tartaléktőkái meghaladják a három millió koronát.

— **A dohányzásról.** Annyi szó esett már a dohányzás hátrányairól, hogy ugyszólván kimerítettnek látszik ez a téma. Pedig nem így van. Az orvosok folyton újabb és újabb indokokkal bizonyítják ennek az élvezetnek káros következményeit. Leginkább arra törek-szenek, hogy az emberiséget a cigarettázásról szoktassák le és ezért inkább ajánlják a szivarozást vagy pipálást. Azonban egy igazán jó szivar egy kicsit drága, és ha egészségesebb is, füstje sokkal erősebb, kellemetlenebb, mint a cigarettáé. A pipa kezelése viszont sok időt és gondot igényel, és aki pipás emberré akar válni, az szerelje fel magát különböző tartályokkal, melyekben pipáját, dohányt és egyéb szükséges holmiját magával cipelhesse. A cigarettázók mindezt elkerülhetik, bár kétségtelen dolog, hogy éppen ez az előnye tette károsá a cigarettázást. Könnyű

és gyors kezelése folytán ugyanis a cigarettázók mértéktelenül dohányoznak és ez a mértéktelenség előbb-utóbb szenvedélyé válik, ami idegzavarokra vezethet, továbbá pedig orr- és szembajokat vonhat maga után. Azért, ha valaki nem tudná magáról cigarettá-szenvedélyének rabszolgáncsait lerázni, legalább szokja meg az önsodrotta cigaretták szivását, mert annak elkészítése némi munkát igényel és így valószínű, hogy nem fajul mértéktelenségge a dohányzás.

Dohányzók figyelmébe!

Elsőrendű „GHAZA”
antinikotin szivarkahü-
vely kapható nagyban
::: és kicsinyben :::

FRATII PASCU
cégnél, ORĂȘTIE (Szászváros).
Viszonteladók árkedvez-
ményben részesülnek!!

86 1-4

— **A piaci árak Kolozsváron.** (Dec. 9.) A vásárló közönség tájékoztatására közöljük le a kolozsvári piaci árakat. Kolozsvár még a békés világban is híres volt drágaságáról, most sincs ott olcsóság, de azért ma sok vidéki város tesz tul rajta a drágaságban.

Marhaus eleje kilója	16—K
„ hátulja „	18— „
Növendék borju eleje kilója	18— „
„ „ hátulja „	20— „
Szopóborju	30— „
Sertéshus	26—28— „
Sertés-borda	30—32— „
Zsirszalonna	52— „
Háj	56— „
Birka eleje	10— „
„ hátulja	12— „
Kacsa (párja)	80—100— „
Pár jérce	36—40— „
Tojás (darabja)	1.50 „
Vaj	72—74— „
Turó	36— „
Kelkáposzta fejenként	3— „
Kenyérliszt	4.80 „
Főzőliszt	6— „
Nullásliszt	7— „
Szemesbab fehér	4—4.50 „
„ tarka	7— „
Káposzta	6—10— „
Paradicsom	6—7— „
Paprika (darabja)	—40 „
Vöröshagyma	2— „
Fokhagyma (2 drb)	1— „
Burgonya rózsza	2— „
„ kifli	3—4— „
Dió	24— „
Alma	10—11— „
Buza vékája	90— „
Zab	40— „
Rózsa	70—80— „
Tengeri	65— „

— **Három évig ellenséges állambeli alattvaló nem telepedhetik le Angliában.** A brit alsóház legutóbb törvényjavaslatot fogadott el, melynek értelmében ellenséges állambeli polgárok három évig nem telepedhetnek le angol területen. Tartózkodási engedély is csak három hónapra adható, amit aztán ugyanennyi időre meg lehet hosszabbítani. Ellenséges állambeli alattvaló Nagybritániában sem ingatlant nem vásárolhat, sem fontosabb ipari vagy hajózási vállalatban érdekeltiséget nem vállalhat.

— **A jugoszlávok újból lebélyegzik a bankjegyeket.** Egy bécsi jelentés szerint a jugoszlávok újból lebélyegzik a már egyszer lebélyegezett bankjegyeket. A lebélyegzést a külföldön az egyes konzulátusokon végzik. A

lebélyegzést csak jugoszláv állampolgároknak teljesítik.

— **Hárommillió ékszerlopás.** A szegedi rendőrfőkapitányság távirattal kereste meg a temesvári rendőrséget, hogy vezesse be a nyomozást ismeretlen tettesek ellen, kik Szegeden hárommillió korona értékű ékszer loptak el Odescalchi László hercegtől és a jelek szerint a tolvajok Temesvárra menekültek gazdag zsákmányukkal. A temesvári rendőrség eddig eredménytelenül kutatott a nagyértékű ékszerek tolvajai után.

— **Ujabb eredményes oltás a tüdőbaj ellen.** A párisi orvosi akadémián jelentést tettek a Cépédé-féle oltások eredményéről a tüdővész eseteiben. Az 1919. márciusától aug. végéig kezelt és beoltott 96 tüdővész közl három, akiknek állapotát már az első percben menthetetlennek nyilvánították, meghalt; hét beteg állapota reménytelen; husz tüdővész állapota stagnál; 42 sokkal jobban van és 24 meggyógyult. Az orvosi jelentés azzal végződik, hogy a Cépédé oltóanyaga föltétlen hatású, reménytelen állapotban levő betegeknek adta vissza az egészségét.

— **Madárvédelem télen.** A hidegebb idők beálltával a fagy esetleg a hó miatt a hasznos éneklő madaraink nehezen tudnak táplálékhoz jutni, miért is nagyon helyesen cselekszik mindenki, ha gondoskodik kertjeink, gyümölcsfáink gondozóiról. Sótalan fagyuba gyurt kendermagot, kenyérmorzsát, hámozott tökmagot stb. kell ereszt alá vagy más alkalmas száraz helyre elhinteni s csakhamar tapasztalni fogjuk, hogy a hasznos kis állatkák hálás csiripeléssel keresik fel minden nap szerény étkezdéjüket.

— **Uj tudományos expedíció az északi sarkra.** Claif Holtedohl, a krisztianiai egyetem tanára új norvég expedíciót szervez az északi sarkra. Főképp geológiai tanulmányokkal akar utjában foglalkozni. Vállalkozását Nansen is támogatja.

— **Vászon és posztó Erdélynek.** Bukarestből jelentik, hogy Erdély részére 170.000 méter vásznat és 17 waggon posztót küldöttek.

— **Hányszor kell a csecsemőt napjában megitatni.** A legtöbb anya azt hiszi, hogy minél gyakrabban szoptatja meg a gyermekét, annál gyorsabban fog az fejlődni. Ennek a nagy buzgóságnak sokszor ép ellenkező az eredménye. A gyermek gyomra nem képes megemészteni a kelleténél bővebben kapott tejet s beteg lesz, emésztési zavarok, bélgörcsök gyötrik. A gyomor nem tud szakadatlanul munkálkodni, hanem szüksége van arra, hogy az emésztés munkája után kipihenje magát. Ezért csak oly időközökben szabad a csecsemőt szoptatni, a milyen időközök elegendők arra, hogy az előző szoptatás alkalmával bevett tej megemésztődjék. Ez az idő a csecsemő kora szerint változik. Az első öt-hat hétben, midőn a gyermek kevesebb tejet vesz magához, egyrészt azért, mert a szopásban hamar kifárad, másrészt mert gyomrába is kevés tej fér, kétóránként lehet szoptatni a gyermeket. Ennél ritkábban szabad, sűrűbben azonban nem célszerű, mert vizsgálatok bizonyítják, hogy ebben a korban a csecsemő gyomra két óra lefolyása előtt nem képes megemészteni az előző szopáskor befogadott tejet. Kéthónapos kort betöltött gyermeket már szoktatni kell, hogy ritkábban szoptják és körülbelül a harmadik hónaptól kezdve rá kell térni a háromóránként való táplálásra. A csecsemő egészségének és kedvező fejlődésének első követelménye e szabálynak szigorú megtartása.

— **Filléres táncestély.** A Stoica-féle helybeli jóhírnevű tánciskolában f. hó 7-ikétől kezdődőleg minden vasárnap este idegenek részére is táncestély tartatik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Névtelen levelekre nem válaszolunk, kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizető. Kérdésével forduljon az aradi ipar- és kereskedelmi kamarához. — Az árfolyamokra nézve pontos felvilágosítást nem adhatunk.

Lelkés urnak, Vajdej. Lapot megindítottuk, az előfizetési díjat a kiadóhivatalnak kell beküldeni.

S. B. Piski. Karácsonyi számunkba szívesen vennék ígért sorait. Üdv!

M. B. Kézdivásárhely. Sorait rég nélkülözzük. Irjon!

„Szendé“. Versét nem közölhetjük. Jobbat kérünk.

A. S. Déva. Ha karácsonyra hazajön, okvetlen keressen fel minket.

Előfizető. A kiadóhivatal a lapot rendesen küldi. A kézbesítés körül lehet a hiba.

Publicatiune de licitatie minuende.

In scopul de a asigura furnizarea hartiei, blanchetelor (tiparitari) si revizitelor de scris necesare judetului Hunedoare pe anul 1920, precum si tiparirea „Gazetei Oficiale judetene“ pe acel timp, se publica licitatie minuenda.

Se invita deci toti aceia, cari doresc a obtinea dreptul de furnizare si tiparire susamintit, — de a'si inainta ofertele in scris — inchise iu plicuri sigilate la adresa Subprefecturei cel mai tarziu pana la 15 Decembrie 1919. orele 12. a. m. Ofertele facute dupa acest termin nu vor fi luate in considerare.

La facerea ofertelor se cere de a se specifica separat — pretul revizitelor de biuro, tiparitari — alaturand cate o mostra (exemplar-model) si separat ofertul cu privire la tiparirea „Gazetei Oficiale judetene.“

Oferentii au a depune, ca vadiu — 5% din suma oferita — la perceptoratul din loc, iar' cvita de depunere este a-se acuda la ofert.

„Gazeta Oficiala a judetului“ va apare odata la saptamana — fiind a-se tipari in formatul actual — in 7—800 esemplare. Estensiunea foaiei nu va intrece 4 pagini. Daca necesitatea va reclama marirea estensiunei, ori edarii unor numeri speciali din Gazeta Oficiala a judetului, oferentul este deobligat a indeperui acest lucru, fara retributiune deosebita.

Deva, la Decembrie 1919.

Dr. Vasinca, prefect.

Zongora és hegedű, valamint nagyobb mennyiségű üvegpalack paraffadugóval eladó. Cim e lap kiadóhivatalában. 82 3—3

Edict de licitatie.

Primariile comunala Simeria (Piskitelep) si Biscaria prin aceasta fac conoscut ca, vor da in arenda pe 3 ani decursivi incepand dela 1 Ianuar 1920 pana la 31 Decembrie 1923 dreptul de incasat vama de piata din Simeria (Piskitelep) prin licitatie publica. Licitatia se va tine la 15 Decembrie 1919. la ora 10 a. m. in biroul secretarului cercual din Simeria (Piskitelep.)

Pretul de strigare — la an — 4000 Corone platibil in 4 rate, trei lunare anticipative.

Informatiuni detaliate se pot lau in cancelaria secretarului din Simeria (Piskitelep) in oarele oficioase.

Simeria (Piskitelep), la 24 Nov. 1919.

Adolf Böhm m. p. primarul din Simeria.
Nicolae Viserin m. p. primarul din Biscaria.

Tanase, secretar.

Eladó Algyógyon

Fried Eskelesnél 9 szoba különböző bu-tor, modern és egyszerűbb is, úgy szintén egy teljesen jó állapotban lévő Kern gyártmányu rövid zongora, továbbá gazdasági eszközök, u. m.: kocsik, szeke-rek, ekék, répa- és szecs-kavágó, trieur, lovak, ökrök, borjúk. Jutányosan eladó továbbá 40 drb. jó állapotban lévő és 60 drb. gyengébb szilvaskád, több mm. abroncs és drót, igen szép vasrácsok, mindennemű és több mm. ócskavasak, kisebb rézüstök, egy Bahnwagerl, egy rézkutpumpa stb. 87 1—2

Pályázati hirdetmény.

Alólirott állami vasgyár saját cipész-műhelyében egy jó képzettségű, ipar-engedéllyel rendelkező cipészt kíván foglalkoztatni. Ajánlatok a gyárigazgató-ság-hoz intézendők, megjelölven az összes e körbe vágó munkálatok egy-ségárait. Szükséges anyagokról a gyár fog gondoskodni.

Kudzsir, 1919. évi november 29-én.

Serviciul uzinelor de fier a statului Cugir.

ing. LUPAN,

Seful uzinei.

85 2—3

Hasatschek Károly

épitőmester

7 21—25

Szászváros, Romoszi-ut 23.

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt pa-pir-raktárát u. m.: eljegyzési-és esküvői-kártyáit, diszes kiállításu meghívóit, névje-geit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyom-tatványok a legjutányosabb árák mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerekkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala